

Культурний проект  
представляє цикл лекцій для широкої аудиторії

## ІСТОРІЯ СВІТОВОГО КЛАСИЧНОГО МИСТЕЦТВА

### ПРОГРАМА:

#### 24 жовтня

##### **1. Обговорення теми „мистецтво”. Засади теорії образотворчого мистецтва. Творчість доби палеоліту і мезоліту.**

*Лектор – Лагутенко Ольга Андріївна*

Проблематика визначення терміну „мистецтво” у контексті ХХІ ст. Що ми називаємо мистецтвом і чому. Теорія походження мистецтва, відкриття пам’яток та розвиток зображення доби палеоліту. Розписи печерах Альтаміри, Ляско і Руфін’як. Палеолітичні венери. Основні пам’ятки наскального живопису мезоліту. Стоунхендж – монументальний шедевр давнього світу.

#### 31 жовтня

##### **2. Основні риси мистецтва Двуріччя. Мистецтво Давнього Єгипту**

*Лектор - Лагутенко Ольга Андріївна*

Особливості впливу географії на мистецтво регіонів. Основні пам’ятки Двуріччя, архітектура, скульптурна пластика. Значення міфології у розвитку культури Двуріччя та Єгипту. Періодизація мистецтва Давнього Єгипту. Архітектура, скульптура та живопис Давнього царства. Основні принципи іконографії. Значення заупокійного культу. Доба Середнього Царства. „Амарнське мистецтво”. Скарби гробниці Тутанхамона.

#### 7 листопада

##### **3. Художні традиції Індії**

*Лектор - Лагутенко Ольга Андріївна*

Феномен розвитку культури, що сягає тисячоліть. Культура Хараппи та Махенджо-Даро, принципи давнього містобудування, скульптура. Ведійська культура. Міфологія Давньої Індії. Мистецтво доби буддизму. Мова символів у скульптурі та архітектурі. Розписи печерних храмів Аджанти. Мистецтво середньовічної Індії. Розквіт індуїстської храмової архітектури: світ богів і героїв у символіці архітектурних та скульптурних рішень. Мистецтво доби Великих Моголів.

#### 14 листопада

##### **4. Художня культура Китаю**

*Лектор - Лагутенко Ольга Андріївна*

Найдавніша цивілізація на землях Китаю. Кераміка Яншао. Магія ритуалів і бронзові судини доби Шан. Філософські системи (конфуціанство, даосизм), їх вплив на розвиток культури. Велика Китайська стіна і скульптура гробниці Цинь Ши-Хуан-ді – найвідоміші пам’ятки династії Цинь. Мистецтво Китаю IV-VI ст., доби поширення буддизму; пагоди і печерні храми. Живопис доби Тан і Сун, естетичні проблеми і принципи. Творчість Ван Вей, Го Сі, Ма Юаня. Мистецтво династії Юань, доби Мін і Цин.

## 21 листопада

### 5. Мистецтво стародавньої Греції. Розквіт егейської культури. Антична класика.

#### Характеристика мистецтва доби елінізму

*Лектор - Лагутенко Ольга Андріївна*

Мистецтво Егейського Світу. Крито-мікенська культура. Кносський палац. Золото Мікен. Мистецтво Греції періоду архаїки. Курiosi і кори. Міфологія і чорнофігурний та червонофігурний вазопис. Давньогрецька архітектура періоду класики, формування ордерної системи. Афінівський Акрополь. Високий стиль скульптури середини і другої пол. V ст. до н.е.: Мирон, Поліклет та Фідій. Можливості скульптури пізньої класики: Пракситель, Скопас, Лісіп. Характеристика епохи Елінізму.

## 28 листопада

### 6. Давньогрецька цивілізація: філософія, поезія, наука

*Лектор - Пруденко Яніна Дмитрівна*

Народження науки, перші спроби пояснення світу: Фалес, Демокрит. Піфагор та його філософська школа. Давньогрецька філософія: Сократ, Платон, Арістотель. Геродот та Гіппократ – перші дослідники географії та медицини. Поява грецької трагедії і комедії – Софокл та Аристофан.

## 5 грудня

### 7. Розвиток мистецтва Стародавнього Риму

*Лектор - Лагутенко Ольга Андріївна*

Мистецтво етрусків. Наслідування традиціям мистецтва і міфології Греції. Розвиток портрету. Міське будівництво та інженерно-технічні споруди: віадуки, акведуки. Особливості римської ордерної системи. Мистецтво доби правління імператора Августа. Підйом мистецтва Риму в період правління Династії Флавіїв. Будівництво Колізею. Пантеон – храм богів. Мозаїки і стінопис у віллах Давнього Риму. Помпеї, Геркуланум.

## 12 грудня

### 8. Мистецтво Візантії IV – XV ст.

*Лектор - Лагутенко Ольга Андріївна*

Особливості мистецтва раннього християнства. Використання традицій і мова символів. Центричні та базилікальні споруди. Візантій – Константинопіль - Візантія. Мистецтво доби Юстиніана, собор Св. Софії. Мозаїки Равенни. Доба іконоборства. Мистецтво доби Македонського відродження. «Класика» мистецтва XI – XII ст. Візантійська книжкова мініатюра. Мистецтво палеологівської доби. «Візантія після Візантії».

## 16 січня

### 9. Мистецтво Середньовіччя Західної Європи. Естетичні світовідчуття епохи.

#### Основні риси романського стилю. Панування готики.

*Лектор - Романова Наталія Валентинівна*

Передумови виникнення романіки. Будівництво феодальних замків. Монастир або замок як домінуючі споруди міст. Монастир Ключі. Іконографія скульптурних ансамблів романських соборів. Джерела та ознаки готики, конструкція готичного храму. Скульптурна тематичність соборів. Французька готика та головні пам'ятки готики інших країн.

**23 січня**

**10. Основні риси Відродження в Італії. Проторенесанс у творах гуманістів**

*Лектор - Романова Наталія Валентинівна*

Роль античності у формуванні мистецтва Відродження. Живописна мова Джотто, та значення його творчості. Формування ідей гуманізму. Захоплення законами математики у мистецтві: Брунелескі і Альберті наукова основа мистецтва. Скульптура Проторенесансу у творчості Донателло та Гіберті. Творчі пошуки Мазаччо. Вплив флорентійського живопису на творчість П'єро делла Франческа. Основні течії флорентійського живопису кінця XV. Лінійний стиль «другої готики» у творчості Ботічеллі.

**30 січня**

**11. Мистецтво високого Відродження в Італії. Особливості венеціанської школи живопису**

*Лектор - Романова Наталія Валентинівна*

Особливості венеціанського живопису XV ст., головні школи. Генезис класичного стилю високого Відродження. Леонардо да Вінчі – поєднання наукового і живописного генія. Гармонія та завершеність у творчості Рафаеля. Мікеланджело – вершина скульптури, живопису і архітектури Високого Відродження. Особливості творчості Джорджоне і Тіціана.

**6 лютого**

**12. Мистецтво Північного Відродження та особливості шляхів його розвитку.**

*Лектор - Романова Наталія Валентинівна*

Історичні особливості епохи та їх вплив на мистецтво. Портрети та вівтарні композиції братів ван Ейків. Особливості творчості Роґіра ван дер Вейдена та Хуго ван дер Гуса. Іконографія Ієроніма Босха. Виникнення побутового жанру у Нідерландах XVI: Пітер Брейґель Старший. Характеристика творчості Альбрехта Дюрера, Г. Гольбейна Молодшого, М.Грюневальда, Ж.Фуке. Школа Фонтенбло.

**20 лютого**

**13. Західноєвропейське мистецтво XVII і XVIII століть. Проблема стилю у мистецтві**

*Лектор - Романова Наталія Валентинівна*

Вплив буржуазних революцій у Франції, Англії та Нідерландах. Формування нових концепцій світу. Паралелі бароко і класицизму. Барокове мистецтво в Італії. Собор Св. Петра – вершина творчості Лоренцо Берніні. Фламандське бароко. Етапи творчості Рубенса, процес комерціалізації мистецтва. Голландське мистецтво XVII ст. Біблейська та євангельська тема у творах Рембрандта. Характеристика мистецтва Іспанії, творчість Д. Веласкеса та Ель Греко. Французький класицизм: Пуссен. Рококо в європейському мистецтві. Мистецтво Англії XVIII ст.: твори Дж. Рейнольдса, Т. Гейнсборо.

**27 лютого**

**14. Поширення ідей доби Просвітництва**

*Лектор - Лисенко Людмила Олександрівна*

Неокласицизм. Археологічні відкриття і поживлення інтересу до античності. Творчість А.-Р. Менгса, Ж.Л. Давида, А. Канови, Б. Торвальдсена. Своєрідність англійського та російського неокласицизму. Просвітницький реалізм у творчості, Шардена, Ж.-Б. Г'рьоза, Фрагонара.

### **13 березня - 20 березня**

#### **15 – 16. Романтизм в Європі (в 2 лекціях)**

*Лектор - Лисенко Людмила Олександрівна*

Характеристика епохи часів наполеонівських походів. Творчий геній Ф. Гойї. Романтизм у творчості Жеріко і Делакруа. Золота доба пейзажу в Англії: Констебл і Тернер. Характерні особливості німецького романтизму. Створення теорії романтизму. Творчість Рунне і К-Д. Фридриха. Німецька колонія назарейців у Римі. Прерафаеліти в Англії. Енгр на межі епохи романтизму та реалізму. «Орієнталізм» в образотворчому мистецтві в контексті колоніальної політики Європи.

### **27 березня**

#### **17. Тенденції реалізму у мистецтві XIX ст. Характеристика світового мистецтва останніх десятиріч XIX ст.**

*Лектор - Лисенко Людмила Олександрівна*

Барбізонська школа. Г. Курбе – перший художник, який відкриває еру реалізму. Творчість Ф. Міллє та О. Домьє. Реалізм в мистецтві Німеччини, Англії, Італії, Росії та Америки. Значення творів «Сніданок на траві» і «Олімпія» Е. Мане.

### **10 квітня**

#### **18. Револьюційні новації імпресіонізму**

*Лектор - Лисенко Людмила Олександрівна*

Риси творчого методу імпресіоністів. Перша виставка імпресіоністів. Тематичні серії Клода Моне. Пейзажі Каміля Піссаро і Альфреда Сіслея. Характеристика творчості Огюста Ренуара, Едґара Деґа.

### **17 - 24 квітня**

#### **19 – 20. Мистецтво постімпресіонізму (в 2 лекціях)**

*Лектор - Лисенко Людмила Олександрівна*

Захід імпресіонізму. Теорія і живопис: Жорж Сьора і Поль Сіньяк. Творчий героїзм у житті і мистецтві Ван-Ґоґа, Поля Ґоґена та А. Тулуз-Лотрека. Концепція природи у Поля Сезана. Офіційне мистецтво Салону. Виставкові форуми, нові угруповання митців, творчі декларації.

### **15 - 22 травня**

#### **21 – 22. Мистецтво останньої чверті XIX ст. – поч. XX ст. (в 2 лекціях)**

*Лектор - Лисенко Людмила Олександрівна*

Символізм в мистецтві. Стиль модерн, провідні європейські центри. Французька скульптура. Ар нуво, віденський сецесіон як спроба створити синтетичний стиль та мистецький простір. Каталонський модерн. А. Гауді. Смаки і творчість в світі індустрії. Ринок мистецтва. Традиційне мистецтво Африки та Океанії в сприйнятті сучасних художників.